

Referat af delegeretmødet 2021

Årsmødet fandt sted fredag 6. – søndag d. 8. august. Mødet blev afviklet som et fysisk møde for de delegerede – med mulighed for øvrige medlemmer af Landsforeningen at følge med i mødet via livestream.

Hoveddelen af delegeretmødet fandt sted lørdag d. 7. august. Mødet blev påbegyndt fredag med de fem første punkter på dagsorden – bortset fra debatten efter formandens kommentarer.

Der var i alt 389 stemmeberettigede, 369 delegerede og 20 bestyrelsesmedlemmer.

1. Mødets åbning

Formand Søren Abildgaard åbnede delegeretmødet.

2. Fastsættelse af forretningsdagsorden for delegeretmødet

Vedtaget.

3. Valg af dirigenter

Som dirigenter blev valgt Grete Bækgaard Thomsen, formand for Lomborg-Rom menighedsråd og Asger Gewecke, stiftskontorchef i Fyens Stift.

4. Valg af stemmetællere

Det blev vedtaget at anvende elektronisk afstemning via trådløse stemmeterterminaler.

Det blev vedtaget, at der ikke vælges stemmetællere og at tilsynet med det elektroniske afstemningssystem varetages af sekretariatet og dirigenterne samt af valgbestyrelsen hvad angår bestyrelsesvalget.

5. Formandens kommentarer til den aktuelle folkekirkelige situation (CTS)

Søren Abildgaard fremlagde sine kommentarer til den aktuelle folkekirkelige situation i 2021 umiddelbart efter mødets åbning fredag eftermiddag. Formandens kommentarer kan i sin helhed læses her.

<https://www.menighedsraad.dk/media/guinncbb/formandens-kommentarer-til-den-aktuelle-folkekirkelige-situation-%C3%A5rsm%C3%B8de-2021.pdf>

Søren Abildgaard kom i sin tale ind på coronarestriktionerne, der stadig ikke var gældende for folkekirken under årsmødet, og hvad Landsforeningen og folkekirken generelt kan lære af erfaringerne under krisen. Andre emner var medlemsdemokratiet i folkekirken, konkret Landsforeningens arbejde for at opnå forhandlingsretten og lægfolkets indflydelse på folkekirkens fælles økonomi. Han talte ligeledes om folkekirkens rolle i arbejdet med den grønne omstilling og kom også ind på det faldende dåbstal samt FUV's store undersøgelse af befolkningens holdninger og forventninger til folkekirken.

Debatten om indholdet blev udsat til lørdag formiddag, hvor mødet blev genoptaget. Her var der primært indlæg med opbakning til coronadelen af formandens tale.

6. Forelæggelse og godkendelse af bestyrelsens beretning om arbejdet i det forløbne år

Der var debat om følgende punkter i beretningen:

- Corona
- Medlemsservice

- Folkekirkens tilstedeværelse i hele landet
- Liv og vækst
- Personale
- Struktur
- Økonomi, bygninger og grøn omstilling

Corona:

Der blev udtrykt frustration over situationen under corona. Særligt forløbet med julegudstjenesterne er blevet oplevet som meget utilfredsstillende. Det var bl.a. Verner Bech, Frederiksborg distriktsforening inde på.

- Op til jul agerede vi som amatører, sagde Verner Bech, som nævnte at det gjaldt ansatte i folkekirken, præster og medlemmer af Landsforeningens bestyrelse, der var i medierne. – Vi skal stå sammen, når vi går ud i det offentlige, sagde Verner Bech.

Der var også kritik af folkekirkens kommunikation – herunder Landsforeningens. Anette Lind Jorsal, Distriktsforeningen af menighedsråd i Kolding Provsti, sagde, at det har været svært for menighedsrådene at finde ud af, hvad der gælder. – Jeg er sikker på, at der har været arbejdet hårdt på de indre linjer. Men det gælder særligt Kirkeministeriet, som skal have kigget på deres kommunikation. Og Landsforeningen skal være obs. på, at kommunikationen er i orden, næste gang, der er en krise. Vi skal have de rigtige informationer og kun være nødt til at gå ét sted hen. Hvilket blev mødt af klapsalver fra salen.

Søren Abildgaard redegjorde for Landsforeningens principper for kommunikation under krisen – vigtigheden af at agere balanceret og ansvarligt; hensyntagen til at det man foretager sig skal være lovligt, men også at der er en frihed under lokale vilkår. Han erkendte, at bestyrelsen har skullet håndtere forskellige holdninger, også internt i bestyrelsen, til, hvad der har været det rigtige at gøre.

- Men alle har deres ytringsfrihed – også som bestyrelsesmedlemmer, sagde Søren Abildgaard.

Han gjorde desuden opmærksom på Landsforeningens coronavejledning, som altid er opdateret og som ligger på menighedsraad.dk. – Så der er ét sted, hvor man kan finde alle informationer, sagde Søren Abildgaard.

Efterfølgende gik bestyrelsesmedlem Kaj Bollmann på talerstolen for at uddybe vedrørende forskellige holdninger i bestyrelsen.

- Jeg er klar over, at det er mig, der hentydes til. Det, jeg - og andre – gik ud med, var et ønske om, at de lokale menighedsråd kunne træffe beslutning, selv om man fandt det forsvarligt at afholde julegudstjenesterne eller ej. Det kan godt være, at der var andre, der gik ud med noget, men det var det, jeg meldte ud, sagde Kaj Bollmann.

Medlemsservice:

Steffen Bjerre, Frederiksborg Distriktsforening spurgte, om Landsforeningen registrerer henvendelserne efter emner.

- Det er godt at vide, hvor skoen trykker, sagde han. Hvortil Søren Abildgaard svarede, at der ikke sker en systematisk registrering, men at man er klar over, at corona, arbejdsgiverforhold og menighedsrådsloven, er de emner, der fylder mest i menighedsrådenes henvendelser.

Folkekirkens tilstedeværelse i hele landet:

Debatten handlede dels om to-søjlesystemet – hvor menighedsrådet er arbejdsgiver for kirkefunktionerne

og præsten er ansat af Kirkeministeriet og under tilsyn af provsten. Pia Brunse fra Frederiksborg distriktsforening gik på talerstolen med et ønske om en strukturreform.

- Jeg arbejder på at kirken er synlig i vores sogn, men løber ind i problemer. Som det er nu, er det en absurd ledelsesmodel med den tostrengede ledelse. Jeg går ikke ind for at der oprettes et HR-stiftskontor, men der skal ske en opkvalificering af den daglige ledelse, sagde hun.

Tobias Simonsen fra Distriktsforeningen af menighedsråd i København opfordrede til at tage fat i børne- og ungdomsorganisationerne og få et tættere samarbejde med foreningslivet i det hele taget.

Liv og vækst:

Biskoppernes liturgiarbejde og menighedsrådenes input til arbejdet blev kommenteret.

- Jeg er trist til mode over, at så få menighedsråd har indsendt rapporter til biskopperne. For det er os, der ved, hvad der foregår til gudstjenesten. Jeg vil opfordre til, at vi først lige er begyndt med at tale om liturgi. Vi skal fortsætte denne proces, sagde Ingeborg Ilkjær fra distriktsforeningen af menighedsrådsmedlemmer på Frederiksberg.

Bodil Therkelsen, formand for Liv og Vækst-udvalget sagde, at hun gerne have set at flere havde svaret biskopperne, men glædede sig over, at der var svar. Og hun henviste til de netop publicerede forslag til guidende spørgsmål, som udvalget har udarbejdet, og som menighedsrådene kan bruge i deres fortsatte arbejdede med at udvikle gudstjenesten.

Personale:

Her blev den tostrengede ledelsesform igen debatteret. Der blev blandt andet henvist til en artikel på kirke.dk, hvor teolog og forsker Camilla Sløk blandt andet foreslår, at stiftet får en HR-afdeling, der skal tage sig af de ressourcekrævende personaleopgaver, som lige nu ligger hos menighedsrådene. (Læs evt. her: <https://www.kirke.dk/nyheder/camilla-sloek-folkekirkens-ledelsesstruktur-foerer-til-daarligt-arbejdsmiljoe>).

- Jeg er ked af debatten, der kører nu, om hvorvidt vi er kompetente eller ej, sagde Tommy Carlsen, Distriktsforeningen Helsingør Stift Sydøst.

Margrethe Winther-Nielsen, distriktsforeningen af menighedsråd i København, gjorde blandt andet opmærksom på, at man også skal huske ledelsen af de frivillige.

- Så det er ikke nok at ændre på den tostrengede kultur, for den ene streng er delt i to – de ansatte og de frivillige kræfter, sagde hun.

Aase Nedergaard fra Thisted distriktsforening, opfordrede Landsforeningen til at sikre, at der i menighedsrådene bliver større klarhed over rollefordelingen – hvem, der har ansvaret for hvilke medarbejdere.

Struktur:

Præstefordelingen blev italesat af Ole Stevns, Distriktsforeningen Vestvendsyssel, som mener, der bruges for mange ressourcer på de forskellige funktionspræster.

- Det tager kræfter fra sognenes arbejde. Det vil være mere rimeligt at kigge på det ud fra sognene, hvor præster mange steder ikke kan få 100 procent-stillinger, fordi funktionspræster har overtaget opgaver. I stedet laver man storpastorater, men er det at gøre kirken en tjeneste? De mennesker, som bor der, ved ikke hvem deres præst er, sagde han.

Kaj Bollmann, formand for Strukturudvalget, sagde, at netop det spørgsmål har fyldt meget for udvalget og at man fortsætter arbejdet med det, og håber, det kan ske i samarbejde med Præsteforeningen.

- Vedrørende storpastorater fornemmer vi, at smertegrænsen er nået, sagde han blandt andet.

Økonomi, bygninger og grøn omstilling:

Beretningsdelen om den grønne omstilling blev kommenteret.

- Det glæder mig, at bestyrelsen har lavet en plan for arbejdet, og jeg bakker op om fire af de fem punkter. Det 5., der kommer vi til at række over for meget. Vi har et ansvar, men det er ikke vores kerneopgave – vi må ikke blive et parti af miljøfrelste, sagde Margrethe Winther-Nielsen, distriktsforeningen af menighedsråd i København.

Udvalgsformand Hans-Henrik Nielsen var enig:

- Vi skal vise, at vi også i kirken skal arbejde på en grøn måde, uden at vi skal hælde religion ned i den grønne omstilling.

Afstemningen om den samlede beretning viste, at ud af de 377 delegerede som deltog, stemte 362 stemte for, 6 stemte imod og 9 var blanke. Bestyrelsens beretning blev dermed godkendt.

7. Valg til Landsforeningens bestyrelse

Esben Ørberg, Distriktsforeningen af menighedsråd på Bornholm stillede straks et ændringsforslag om at bytte punkterne 7 og 8 ud med hinanden.

- Jeg vil gerne, at drøftelserne finder sted først, for at man kan høre bestyrelseskandidaternes holdning til oplæggene, inden valget, sagde Esben Ørberg, der også var kandidat til bestyrelsen.

Søren Abildgaard anbefalede på bestyrelsen vegne at stemme nej til ændringsforslaget.

- De delegerede har haft en måned til at forberede sig på, at det er den måde, valget foregår på. Hvis vi imødekommer forslaget, så flytter vi valgkampen op på talerstolen, sagde han.

Der blev afstemning om følgende: Forslag til ændring af rækkefølge på dagsordens punkter. Skal punkt 8 behandles før punkt 7?

364 delegerede deltog i afstemningen. 92 stemte for, 244 stemte imod, 28 stemte blank. Forslaget blev dermed afvist.

Derefter gik valget i gang. Der er hvert 4. år valg til bestyrelsen. Der vælges 14 læge medlemmer og seks gejstlige medlemmer. 27 kandidater var stillet op.

De læge kandidater var:

Søren Abildgaard, Søborggård-Haralds Menighedsråd, Helsingør Stift

Herdis Damgaard Andersen, Hurup Menighedsråd, Aalborg Stift

Inge Kjær Andersen, Hans Egedes Menighedsråd, Aalborg Stift

Flemming Egholm, Nykøbing Falsters Menighedsråd, Lolland-Falsters Stift

Frede Hansen, Resen Menighedsråd, Viborg Stift

Peter Hundebøll, Treenigheds Menighedsråd, Ribe Stift

Tom Ebbe Jakobsen, Balle Menighedsråd, Aarhus Stift

Karen J. Klint, Bredballe Menighedsråd, Haderslev Stift

Mona Østergaard Klit, Thisted Menighedsråd, Aalborg Stift
Anders Laursen, Karup Menighed, Viborg Stift
Doris Krarup Mogensen, Veflinge Menighedsråd, Fyens Stift
Susanne Møller, Vejleby Menighedsråd, Lolland-Falsters Stift
Hans-Henrik Nielsen, Måløv Menighedsråd, Helsingør Stift
Mogens Slot Nielsen, Tune Menighedsråd, Roskilde Stift
Anton Pihl, Vesterbro Menighedsråd, Københavns Stift
Karin Skouboe, Rougsø Nord Menighedsråd, Aarhus Stift
Bodil Therkelsen, Raklev Menighedsråd, Roskilde Stift
Hans Vestager, Ølgod Menighedsråd, Ribe Stift
Jonas Vinum, Sankt Hans Menighedsråd, Fyens Stift
Margrethe Winther-Nielsen, Emdrup Menighedsråd, Københavns Stift
Esben Ørberg, Rønne Menighedsråd, Københavns Stift

Gejstlige kandidater:

Jørgen Bendixen, Vor Frue Menighedsråd, Fyens Stift
Ulla Thorbjørn Hansen, Sct. Peders-Havrebjerg menighedsråd, Roskilde Stift
Eva Holmegaard Larsen, Nødebo-Gadevang Menighedsråd, Helsingør Stift
Carsten Bøgh Pedersen, Vive og Hadsund Menighedsråd, Aalborg Stift
Per Damgaard Pedersen, Kingo-Samuel Menighedsråd, Københavns Stift
Iben Tolstrup, Hove-Hygum-Tørring Menighedsråd, Viborg Stift

Afstemningen for de gejstlige kandidater bortfaldt, da antallet af kandidater svarede til dem, der skulle vælges.

Bestyrelsesvalget foregik i mødesalen og blev forestået af dirigenterne. Inden valget blev delegeretmødet suspenderet og der blev givet mulighed for at møde kandidaterne, som hver især havde "en station" i enten mødelokalet. De var forinden blevet præsenteret på Landsforeningens hjemmeside og i det udleverede kandidathæfte, som alle delegerede havde fået udleveret ved mødets begyndelse.

Da delegeretmødet blev genoptaget skulle hver delegeret stemme på mindst fire og højst 14 kandidater i prioriteret rækkefølge.

Afstemningen foregik elektronisk og forinden var der en gennemgang af afstemningsregler og brugen af afstemningsterminalerne ved dirigenterne. Der blev afgivet 388 stemmer.

Resultatet af valget blev bekendtgjort efter afslutningen af punkt 8. Følgende blev valgt til bestyrelsen:

1. Søren Abildgaard
2. Karen J. Klint
3. Doris Krarup Mogensen
4. Tom Ebbe Jakobsen
5. Frede Hansen
6. Inge Kjær Andersen
7. Hans-Henrik Nielsen
8. Bodil Therkelsen
9. Anton Pihl
10. Karin Skouboe
11. Peter Hundebøll

12. Mona Østergaard Klit
13. Margrethe Winther-Nielsen
14. Susanne Møller

Følgende blev stedfortrædere:

1. Herdis Damgaard Andersen
2. Mogens Slot Nielsen
3. Anders Laursen
4. Jonas Vinum
5. Hans Vestager
6. Esben Ørberg
7. Flemming Egholm

8. Bestyrelsens oplæg

a. Forhandlingsret - næste skridt er delegation

Næstformand Inge Kjær Andersen, formand for Personaleudvalget, præsenterede de konkrete planer, der handler om få delegation fra Skatteministeriet og oprettelsen af et lønnings- og takstnævn. Kravet for at komme videre er, at Folketinget skal give kirkeministeren lovhjemmel til at give delegation til LM. Derfor er næste skridt at få påvirket Folketinget til at ændre loven.

- Jeg har erfaret, at der er positive signaler fra Socialdemokratiet, Venstre og Radikale og dermed et flertal, sagde Inge Kjær Andersen blandt andet.

Oplægget blev suppleret af klip fra en video, Landsforeningen har fået produceret, hvor tre eksperter med stor erfaring i folkekirken – lektor emeritus i praktisk teologi Hans Raun Iversen, professor, kirkeretsekspert Lisbet Christoffersen og folketingsmedlem og tidligere kirkeminister Marianne Jelved – forholder sig til bestyrelsens oplæg.

De videre skridt vil også omfatte, at Landsforeningens vedtægter skal ændres, og at hvert menighedsråd skal afgive forhandlingsretten på deres vegne til Landsforeningen.

Arbejdsgiverspørgsmålet har stor interesse og der var mange delegerede, som ønskede ordet. Stort set alle bakkede op om ønsket om at få forhandlingsretten, men der var kritiske spørgsmål og gode råd til, hvordan det videre arbejde skal gribes an.

Flere delegerede kom ind på, om Landsforeningen har kompetencerne og ressourcerne til at varetage opgaven på menighedsrådenes vegne.

Hertil svarede Inge Kjær Andersen, at der er enighed om, at der skal afsættes interne ressourcer til at opprioritere arbejdsgiverområdet – uden at det skal gå ud over det øvrige arbejde, og at juristerne i Landsforeningens Arbejdsgiver og Rådgivningsafdeling allerede har stor erfaring med overenskomst- og andre arbejdsgiveremner.

- I er ikke klar over, hvor meget af overenskomststoffet, de arbejder med i dag. Der kommer merarbejde i forbindelse med overtagelse af forhandlingsretten, men juristerne skal omvendt ikke bruge deres kræfter på at ringe til KM vedr. fx fortolkning af overenskomster og andet, som der bruges ressourcer på i dag, sagde Inge Kjær Andersen.

René Rud Mikkelsen, Distriktsforeningen af menighedsråd i København foreslog blandt andet, at der nedsættes et overenskomstudvalg med de kompetente menighedsrådsmedlemmer med ledelseserfaring.

Esben Ørberg, Distriktsforeningen af menighedsråd på Bornholm, opfordrede til at have stort fokus på dialogen med de faglige organisationer.

- Vores mission skal være at være deres modpart, som de skal kunne stole på og have tillid til. Det handler om relationsopbygning – vi skal spørge dem om, hvad der skal til, for at I tror på, at vi kan, sagde han blandt andet.

Karen Klint, Distriktsforeningen for Vejle provsti, talte for, at den kommende bestyrelse skal tænke i strategi – hvem det er, man skal tale med. - Vi skal ikke fanges i et strategisk spil – i andres politiske forhandlinger, sagde Karen Klint.

Inge Kjær Andersen takkede for de konstruktive indspark og sagde, at hun gerne ser et udvalg eller netværk af medlemmer for at få de kompetencer, der er blandt de delegerede, i brug i det videre arbejde.

Inge Kjær Andersen bad på bestyrelsens vegne om opbakning til følgende:

- Kan delegeretmødet støtte, at der indledes forhandlinger med relevante ministre m.fl. med henblik på at opnå politisk opbakning til, at der skabes hjemmel til, at skatteministeren kan delegerere retten til at forhandle og indgå aftaler med de forhandlingsberettigede central/faglige organisationer til Landsforeningen, som repræsenterer menighedsrådene?
- Kan delegeretforsamlingen støtte, at skatteministeren bemyndiges til at oprette Folkekirkens Lønningsnævn, som skal fastlægge retningslinjer for fornyelse af overenskomster på folkekirkens område, for så vidt angår menighedsrådenes ansatte?

375 delegerede afgav stemme, heraf stemte 313 for, 49 imod og 13 stemmer var blanke. Dermed kan Landsforeningen arbejde videre med de næste og konkrete skridt på vej mod opnåelse af forhandlingsretten.

b. Lægfolkets indflydelse på folkekirkens fælles økonomi

Kaj Bollmann, formand for Strukturudvalget, holdt et oplæg, hvor han fortalte, at det er en sag med lang historik i Landsforeningen. De delegerede har tidligere givet tilslutning til, at bestyrelsen skulle arbejde videre med at konkretisere et forslag om fælles økonomi.

Han fortsatte med at fortælle, at det ikke er en enkel sag, fordi der er mange forskellige holdninger og flere aktører involveret, blandt andet Præsteforeningen og Provsteforeningen.

- Det er også vigtigt at sige, at forslaget ikke er på regeringens dagsorden for lovændringer. Derfor har det et langt sigte, det er ikke i morgen, vi får det ændret, sagde han.

På bestyrelsens vegne fremlagde han et forslag til en mulig, fremtidig model, som i hovedtræk handler om, at folkekirkens indflydelse på fællesfonden bliver fastsat ved lov, og at den udvides, så folkekirken får et organ med repræsentanter for menighedsrådene og beslutningskompetence over de midler, som er opkrævet hos folkekirkens medlemmer.

Baggrunden for forslaget er, sagde Kaj Bollmann, at det har virket underligt, at demokratiet ikke gælder økonomien på landsplan. Der er oprettet en budgetfølgegruppe med indstillingsret, men

beslutningskompetencen ligger hos ministeren. Samtidig er der i dag et budgetsamråd, som alene kan udtale sig om en begrænset del af budgettet.

- Det er ikke en demokratisk model, vi har i dag, og der er ingen beslutningsmyndighed for repræsentanter fra menighedsrådene. Derfor har vi brug for jeres opbakning til, at forslaget er udgangspunkt for det arbejde, vi skal lave fremover. Tanken er at fremlægge et konsolideret forslag for et kommende delegeretmøde, som kan opnå tilslutning fra de væsentligste aktører i folkekirken, sagde Kaj Bollmann.

Herefter gik Terkel Nielsen fra Distriktsforeningen Helsingør Stift Sydøst på talerstolen for at sige, at det lyder uskyldigt, men kernen er en anden. Den er den største ændring af kirkens organisation siden 1903, som vil føre til et kirkeråd, hvilket ikke er godt for folkekirken. Der er mange misforståelser i forslaget, sluttede han sit indlæg.

Tommy Carlsen fra samme distriktsforening tog herefter ordet og sagde, at han er meget uenig med Terkel Nielsen i hans indlæg.

- Bestyrelsen ønsker opbakning til at arbejde videre med modellen, og det synes jeg, de skal. Jeg er ikke bange for et kirkeråd eller en synode, og jeg synes, det er at blande tingene sammen. Forslaget er gennemarbejdet. Jeg synes, det er urimeligt, at vi læge medlemmer ikke har mere at skulle have sagt over landskirkeskatten.

Terkel Nielsen tog til genmæle og sagde, at det er afgørende for vores kirke, at man adskiller religion og politik. Forslaget vil udviske den adskillelse. Man vil have demokrati i kirken, siger man, men demokratiet er menighedsrådene, og de findes allerede.

- Jeg vil advare mod et organ med kirkefolk med viljen til magt, sluttede Terkel Nielsen.

Karen Klint fra Distriktsforeningen Vejle Provsti tog ordet og sagde, at forslaget er en mindre sammenblanding af politik og religion. Den nuværende ordning er allerede en sammenblanding af politik og religion, fordi kirkeministeren er den øverste ansvarlige.

Jens William Grav fra Distriktsforeningen af menighedsråd i København gik på talerstolen for at sige, at det ikke handler om et kirkeråd. Men om at man i en økonomisk proces gerne vil have en mere demokratisk inddragelse af menighedsrådene.

- Jeg havde måske hellere set, at det var i provstiudvalgssammenhæng, man satte ind i stedet for i stiftsrådene. Men det handler ikke om kirkeråd eller ej.

Til sidst tog Kaj Bollmann igen ordet og sagde, at Terkel Nielsen skyder med tungt skyts, men det er mod et spøgelse, som ikke er i salen.

Herefter skulle de delegerede stemme om forslaget, og der blev afgivet 374 stemmer, 318 stemmer for, 29 stemmer imod og 27 blanke stemmer.

c: Folkekirkens tilstedeværelse i hele landet

Anton Pihl fra bestyrelsen fremlagde et oplæg, hvor han lagde ud med at sige, at forsamlingen ikke skulle stemme om dette oplæg.

- Det er et omfattende og meget omsiggribende emne, som jeg håber, vi kan diskutere i dag og de kommende år. Dette er kun begyndelsen på en længere drøftelse, sagde han og uddybede.

- I dag bevæger mange sig langt mellem bopæl og aktiviteter som job og andet. Derfor er der andre vilkår for folkekirkens tilstedeværelse i hele landet end tidligere, hvor vi var mere statiske i vores liv.

Han fortsatte med at sige, at økonomi er vigtig i dette emne. Herunder at der kan ske omfordeling mellem ligningsområder.

Det er også vigtigt at diskutere, hvad tilstedeværelse vil sige?

- Hvad skal der til, for at det opfyldes? Skal vi gøre noget anderledes i folkekirken for at kunne være til stede på en måde, som opfylder definitionen?

Som en hjælp til den diskussion har bestyrelsen udarbejdet otte forskellige betydninger af kirkens tilstedeværelse:

- Adgang til gudstjenester, kirkelige handlinger og muligheden for at tale med en præst
- Lokale lægfolk, som vil påtage sig et ansvar for kirkens liv og vækst
- De fysiske rammer: kirken, kirkegården, præstegården, sognegården
- At være kulturbærer lokalt (sang og musik, kunst og folkeoplysning) og formidler af kristen tro og kulturarv i fx skolerne
- Diakoni, herunder i samskabelse med civilsamfundet og den offentlige sektor
- At være kirke, hvor der ikke er en organiseret sognemenighed til at kalde præsten, og hvor kirken i stedet må sende en præst: på institutioner, i særlige funktioner eller over for særlige målgrupper
- At være til stede digitalt
- At være til stede i medierne

Derefter opfordrede Anton Pihl de delegerede til at begynde diskussionen i salen men understregede, at bestyrelsen også håber, at drøftelser vil foregå i distriktsforeningerne.

Tommy Carlsen fra Distriktsforeningen Helsingør Stift sydøst gik på talerstolen og sagde, at det er vigtigt, at man ikke bare kigger på præsten, men også på de øvrige medarbejdere i kirken. Tidligere var præsten den centrale person.

- Folkekirkens tilstedeværelse skal være alle steder, synes jeg, så jeg er enig i bestyrelsens tanker. Det er noget, vi skal arbejde videre med. Husk medarbejderne, når vi drøfter det her, de skal være med i samtalerne. Jeg håber på succes.

Søren Winther fra Himmerland distriktsforening spurgte fra talerstolen, om strukturen er tidssvarende? Derudover havde han stor ros til bestyrelsen for at kigge frem.

Verner Bech fra Frederiksborg distriktsforening sagde, at det missionale arbejde er kernen i kirkernes arbejde, og det rammer diskussionen om tilstedeværelse ned i.

- Men det handler ikke kun bygninger og aktiviteter, det handler også om at være til stede i folks bevidsthed. Derudover er det vigtigt med en bred inddragelse af menighedsråd og medarbejdere.

Anton Pihl rundede af med at sige, at bestyrelsen tager bemærkningerne med i det videre arbejde og glæder sig over, at de delegerede har lyst til at fortsætte drøftelserne.

Herefter blev resultatet af bestyrelsesvalget bekendtgjort jfr. punkt 7.

9. Forelæggelse og godkendelse af foreningens reviderede regnskab for det foregående regnskabsår

Foreningens kasserer, bestyrelsesmedlem Finn Poulsen, fremlagde regnskabet og indledte med at sige, at man kan læse om det reviderede regnskab i årsmødehæftet. Årsmødehæftet er delt ud til alle delegerede og ligger også elektronisk på foreningens hjemmeside. Man kan også læse noter til regnskabet på foreningens hjemmeside på adressen: menighedsraad.dk/politik/medlemsmoder/arsmode/arsmode-2021/materialer-fra-arsmodet/

Det væsentligste forhold i regnskabet er, at Covid-19 har haft stor effekt på foreningens økonomi i 2020. Kontingentindtægterne har overordnet set været stabile, men stadig flere sognesammenlægninger rundt om i landet har ført til et svagt fald.

Et væsentligt forhold er, at der var færre indtægter fra medlemsmøder i 2020, fordi nedlukning af samfundet fjernede muligheden for at holde fysiske møder.

Der var lavere udgifter i 2020 end normalt, især fordi årsmødet ikke blev afholdt fysisk. Andre udgifter var også præget af Covid-19. Rejseomkostninger i forbindelse med sekretariatets arbejde og udgifter i forbindelse med bestyrelsens rejser og møder.

- Samlet set har vi en sund økonomi i foreningen og en god likvid beholdning. De kritiske revisorer har ikke haft anledning til bemærkninger, heller ikke de eksterne revisorer fra BDO.

På denne baggrund anbefalede kassereren regnskabet til forsamlingens godkendelse.

Carsten Carstensen fra Odder-Skanderborg distriktsforening ville vide, om der er vederlag til bestyrelsen? Og i givet fald hvor meget?

Finn Poulsen svarede, at man i det udleverede regnskab kan se, at der er udgifter til bestyrelsen på cirka 1.600.000 kroner til honorarer og mødeaktiviteter. Omtrent en million kroner er honorar til bestyrelsen, herunder formand, næstformænd, udvalgsformænd og menige medlemmer.

Ole Bressendorf fra Himmerland distriktsforening gik på talerstolen og sagde, at spørgsmålet om honorar er vigtigt, fordi delegeretmødet i dag skal stemme om en vedtægtsændring angående antallet af næstformænd i bestyrelsen.

- Derfor vil vi gerne vide, hvad får fx en næstformand i honorar?

Carsten Carstensen tog igen ordet og sagde, at han synes, honorarer til bestyrelsen skal vedtages på delegeretmødet.

Finn Poulsen fortalte, at alle i bestyrelsen får 26.600 kroner om året i grundbeløb. Derudover får den ene næstformand i bestyrelsen cirka 53.000 i tillæg, fordi der er mange opgaver knyttet til posten. Den anden næstformand får cirka 13.000 kroner i tillæg. Formænd for udvalg får cirka 13.000 kroner i tillæg, og formanden får 340.000 kroner i tillæg om året.

Herefter var der afstemning om regnskabet, som blev vedtaget med 370 afgivne stemmer, 361 stemmer ja, 3 stemte nej, og 6 stemte blank.

Finn Poulsen opfordrede den nye bestyrelse til at offentliggøre bestyrelseshonorarerne på Landsforeningens hjemmeside.

10. Orientering om foreningens aktuelle økonomiske situation

Foreningens kasserer Finn Poulsen fortalte, at Landsforeningen kommer ud af året med et bedre resultat end budgetteret.

- Målet var at bruge af foreningens formue, derfor er der budgetteret med et underskud, men det holdt ikke.

Der er forventning om en nedgang i indtægter på 500.000 kroner, fordi mange kurser er afholdt virtuelt uden beregning. I forhold til foreningens blad har der været et større distributionstillæg end budgetteret, og der har også været færre fysiske møder. Der er desuden sparet penge i sekretariatet, blandt andet fordi nogle medarbejdere er gået ned i tid.

- Vi er omfattet af negative renter, fordi vi har store summer stående, som skal bruges i løbet af året, og derfor ikke kan placeres andre steder, sagde kassereren og konkluderede, at det samlet set er en sund økonomi, den afgående bestyrelse overgiver til den nye bestyrelse.

11. Forelæggelse og drøftelse af budget samt godkendelse af forslag til kontingent for det følgende regnskabsår

Foreningens kasserer Finn Poulsen fremlagde, at man fra side 56 og frem i årsmødehæftet kan læse indgående om budgettet og også dykke ned i udviklingen i foreningens økonomi.

Han gentog, at det der budgetteres med at bruge af foreningens formue, som er betydelig. På side 59 i årsmødehæftet kan man se udviklingen i egenkapitalen.

- Men det er ikke muligt at budgettere med underskud gennem længere tid. Derfor skal der kigges på forholdet mellem udgifter og indtægter fremadrettet. Derfor foreslås det at hæve kontingentet med to procent i 2022. I årsmødehæftet kan man læse mere om forslaget på side 56.

Herefter var der afstemning med 367 afgivne stemmer, hvor 354 stemte ja, 8 stemte nej, og 5 stemte blank.

12. Bestyrelsens forslag til vedtægtsændring

Bestyrelsen bad de delegerede tage stilling til et forslag om at ændre (det understregede) i teksten til §23 i vedtægterne:

”Bestyrelsen vælger af sin midte formand og en eller flere næstformænd for 2 år ad gangen, og valget for første periode finder sted snarest muligt efter det ordinære delegeretmøde, hvor der har været bestyrelsesvalg. Bestyrelsen nedsætter et forretningsudvalg bestående af formand, næstformænd og et antal øvrige medlemmer.”

Baggrunden var et ønske om ikke at binde bestyrelsen til et bestemt antal næstformænd og en bestemt måde at sammensætte forretningsudvalget på, så bestyrelsen i sin forretningsorden selv fastsætter dette. Samtidig foreslås det, at fjerne kravet om, at det samlede forretningsudvalg skal vælges umiddelbart efter delegeretmødet.

Ole Bressendorf, Himmerlands Distriktsforening og Carsten Klintrup Carstensen, Odder-Skanderborg distriktsforening, gik på talerstolen og sagde, at de ikke kunne støtte forslaget med begrundelsen, at det skal være generalforsamlingen/delegeretmødet, der vælger antallet af formænd og næstformand.

Det fik bestyrelsen til at trække første del af forslaget tilbage.

Der blev herefter afstemning om ændringsforslaget:

”Bestyrelsen vælger af sin midte formand og to næstformænd for 2 år ad gangen, og valget for første periode finder sted snarest muligt efter det ordinære delegeretmøde, hvor der har været bestyrelsesvalg. Bestyrelsen nedsætter et forretningsudvalg bestående af formand, næstformænd og et antal øvrige medlemmer.”

Da der var tale om en vedtægtsændring, var der krav om 2/3 flertal.

365 deltog i afstemningen. 339 stemte for, 21 stemte imod og 5 stemte blank. Dvs. at 93 procent stemte for vedtægtsændringen, som dermed blev vedtaget.

13. Indkomne forslag fra distriktsforeningerne, menighedsråd, der er medlem af Landsforeningen og en distriktsforening, og disses enkeltmedlemmer.

Kun forslag, der er indsendt senest 2 måneder forud for delegeretmødet, kan behandles.

Der var ingen indkomne forslag.

14. Valg af revisorer

Finn Poulsen, afgående kasserer i foreningen og afgående bestyrelsesmedlem samt Kirsten Poulsen, regnskabsfører ved Karup menighedsråd, blev valgt som revisorer. Finn Poulsens rolle som afgående kasserer i Landsforeningen fik Carsten Carstensen fra Odder-Skanderborg distriktsforening til at gå på talerstolen.

- Når man vælger en revisor, som er tidligere kasserer i samme forening, er det problematisk, synes jeg.

Formand Søren Abildgaard svarede.

- Det er ikke samme regnskab, Finn Poulsen skal revidere, som han selv har godkendt som kasserer. Det drejer sig om indeværende regnskabsår, hvor han træder ud af bestyrelsen.

Carsten Carstensen svarede.

- Det ændrer ikke ved, at han har ført regnskabet op til dags dato, så halvdelen af regnskabet skal han vurdere.

Søren Abildgaard svarede.

- Vi har også statsautoriserede revisorer på, som sikrer en uvildighed. Desuden føres det daglige regnskab i foreningen af sekretariatets økonomichef sammen med sekretariatschefen.

Herefter konstaterede dirigenterne, at de to revisorer var valgt.

Som revisorsuppleanter blev Peter Stilling og Gorm Skat Petersen valgt.

15. Bestyrelsens meddelelse om tid og sted for næste årsmøde

Søren Abildgaard meddelte, at næste årsmøde finder sted i Nyborg 10.-12. juni 2022

16. Eventuelt

Else Marie Madsen fra Distriktsforeningen Grene Provsti gik på talerstolen.

- Den nye valgform har uhensigtsmæssigheder. Der manglede kandidater hos os, og der var heller ikke nogen debat. Det var måske et tegn på tilfredse sognebørn, når der kun er det antal kandidater, som der er brug for, men der bør findes en anden måde at afvikle valg på. Så jeg vil opfordre Landsforeningen til at tage det op til revision.

Tommy Nielsen fra distriktsforeningen Fyens Stift opfordrede til at vælge en læg som formand for provstiudvalgene. Det sikrer kontinuiteten.

Ketty Sørensen, afgående bestyrelsesmedlem, gik på talerstolen og sagde tak efter 20 års bestyrelsesarbejde. Salen rejste sig og klappede.

Herefter tog Eva Nielsen fra Distriktsforeningen Nordvestsjælland ordet.

- Vi er kun 380 i dag, og vi plejer at være mange flere. Kan vi køre videre med denne model i fremtiden, så det kun er delegerede, som møder op til årsmøde? Desuden kunne jeg godt tænke mig, hvis distriktsforeningens navn stod på forsiden af vores navneskilte.

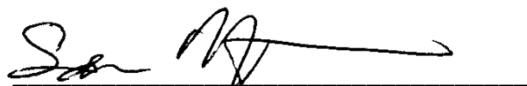
Ingeborg Ilkjær fra Frederiksberg distriktsforening gik på talerstolen for at sige, at hun gerne vil have materialet sendt ud fysisk næste år.

Ole Bressendorf fra distriktsforeningen Himmerland efterlyste, at dagens nyvalgte bestyrelse kort havde præsenteret sig selv på scenen.

Det fik Terkel Nielsen fra Distriktsforeningen Helsingør Stift Sydøst til at gå på talerstolen og opfordre de delegerede til at klappe for den afgående bestyrelse.

Dirigenterne erklærede delegeretmødet for afsluttet og salen kvitterede med bifald.

Referat godkendt den 24. august 2021:

Søren Abildgaard
Bestyrelsesformand

Grete Bækgaard Thomsen
Dirigent

Asger Gewecke
Dirigent